

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

URL : <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/issue/archive>

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION

FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY Volume 12 No. 1 January – June 2018

การสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผาหัวข้อสุภาษิตไทย

Creative Ceramic Art Project : Thai Proverbs

โอภาส นุชนิยม

OPAS NUCHNIYOM

55/114 หมู่บ้านสรานรมย์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10230

55/114 Saranrom Village Sub district Khlong Kum Khet Bueng Kum Bangkok 10230

*Corresponding author e-mail: opas7065@gmail.com

บทคัดย่อ

ผู้เขียนมีแนวความคิดที่ต้องการต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับงานเครื่องเคลือบดินเผาจากงานวิจัยเดิมเรื่องเนื้อดินปั้นอำเภอนครชัยศรีและน้ำเคลือบที่เหมาะสมเนื้อดินปั้นนครชัยศรีแล้วนั้น ผู้เขียนจึงเลือกนำเสนอผลงานเครื่องเคลือบดินเผาที่แสดงถึงความเป็นไทยโดยใช้การถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวจากสุภาษิตไทยเป็นผลงานสร้างสรรค์เครื่องเคลือบดินเผา โดยพิจารณาจากความหมายที่สอดคล้องกับสังคมยุคปัจจุบันมาใช้ในการนำเสนอ ผู้เขียนได้ศึกษาความหมายของสุภาษิตไทยและใช้การตีความวิเคราะห์เนื้อหา ทดลองร่างรูปแบบเป็น 2 มิติ จากนั้นนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน 3 มิติ โดยใช้สูตรเนื้อดินปั้นนครชัยศรี และสูตรน้ำยาเคลือบที่มีส่วนผสมดินเหนียวนครชัยศรี ผลจากการศึกษาสูตรเนื้อดินปั้นแต่ละสูตรที่มีส่วนผสมแตกต่างกันแล้ว ยังมีคุณสมบัติทางกายภาพคือการนำมาใช้ในการปั้นชิ้นงานมีความเหนียวดี สีดินหลังเผาเป็นน้ำตาลเข้มทำให้เกิดความรู้สึกพื้นบ้านหรือพื้นถิ่นและเมื่อนำมาเคลือบ ผลที่ได้คือสีของเคลือบผสมผสานกันได้ดี ด้วยคุณสมบัติของวัตถุดิบทั้งดินและเคลือบจึงทำให้ผู้เขียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผาจากสุภาษิตไทยที่เกี่ยวกับสัตว์ ตรงตามแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อรูปแบบผลงานความเป็นวิถีชีวิตแบบไทย

คำสำคัญ : สูตรเนื้อดินปั้นนครชัยศรี คือ ดินเหนียวนครชัยศรี ร้อยละ 50, ดินขาวระนอง ร้อยละ 35 ,ดินชื้อร้อยละ 15

โอกาส นุชนิยม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 (152 - 162)

Abstract:

The researcher has the idea of enhancing the knowledge of pottery works from the original researches on clay body of Nakhon Chaisi District and coatings suitable for Nakhon Chaisi clay. Therefore, the researcher chose to present a pottery work that features Thainess by using the content interpretations from the Thai proverbs into the creation of pottery products, based on the meaning related to modern society in the research presentation. The researcher has studied the meaning of Thai proverbs and used content analysis to experimentally draft a 2D sketch and then created a 3D workpiece using Nakhon Chaisi clay body formula and the coating formula blending with Nakhon Chaisi clay. The outcomes of the study of each clay body formula with various different ingredients also shows the physical qualifications in molding workpiece having fine glutinousness. The color of the clay after burning became dark brown initiating local feeling or indigenous sensation. When it was coated, the combination of the colors of the clay body and coating also blended well. With such qualifications of the ingredients, both the clay and coating, the researcher was able to create the workpiece of pottery from the Thai proverbs related to animals as per the initiative concept to convey the Thai life style in the workpiece

Key words: Nakhon Chaisi clay body formula consists of 50 per cent Nakhon Chaisi clay, 35 per cent Ranong kaolin, and 15 per cent grog.

โอกาส นุชนิยม

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 (152 - 162)

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นสำเนียงภาษาที่ใช้ ประเพณีวัฒนธรรมที่มีการถ่ายทอดจากอดีตสู่ปัจจุบัน และด้วยความที่คนไทยมีลักษณะนิสัยที่เป็นเจ้าบทเจ้ากลอน จึงได้นำภาษามาแต่งเป็นสัพทธานวนเชิงเปรียบเทียบสั่งสอน เพื่อให้ผู้ฟังถูกคิดเกิดการไตร่ตรอง เห็นได้จากสุภาษิตไทยที่มีมาช้านานเป็นมรดกตกทอดจากรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่น ความหมายของสุภาษิต คือ คติแง่คิด ที่มุ่งเพื่อต้องการอบรมสั่งสอน เตือนสติให้ได้คิดแล้วนำไปประพฤติปฏิบัติตาม

สุภาษิตไทยมีมากมายหลากหลาย ที่ต้องการเตือนให้คนได้มีแง่คิดพิจารณา ประยุกต์ใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย แต่ผู้เขียนเลือกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเพียง 20 ชุดได้แก่ ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่ หมายถึง ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน, กบในกะลาครอบ หมายถึง ผู้มีความรู้และประสบการณ์น้อย แต่สำคัญตนว่ามีความรู้มาก, กระจีตได้น้ำ หมายถึง อาการแสดงความดีใจ หรือตื่นเต้นจนตัวสั่น, งูกินหาง หมายถึง เกี้ยวโยงกันไปเป็นทอดๆ, จระเข้วางโคลง หมายถึง ทำอะไรขัดขวางผู้อื่น, จับปุ้บสะกดใจ หมายถึง ทำอย่างขอไปที ไม่ได้ดั่งใจก็เอาอย่างนั้นเข้าแทน เพื่อให้ลุล่วงไป, จับปูใส่กระดัง หมายถึง ชุกชนมาก ยากที่จะทำให้อยู่หนึ่งๆ ได้, ช้างตายทั้งตัวเอาไปบวสมาปิด หมายถึง ความชั่วหรือความผิดร้ายแรงที่คนรู้ทั่วกันแล้ว จะปิดอย่างไรก็ไม่มิด, ดินพอกหางหมู หมายถึง งาน/สิ่งต่างๆ ที่ตั้งค่างพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ, นกสองหัว หมายถึง คนที่ทำตัวแฝงแฝงเข้าด้วยทั้ง 2 ฝ่ายที่ไม่เป็นมิตรโดยหวังประโยชน์เพื่อตน, นำมาปลากินมดน้ำลอมดกินปลา หมายถึง ที่ใครที่มัน, ปลาใหญ่กินปลาเล็ก หมายถึง คนหรือผู้ใหญ่ที่มีอำนาจ กดขี่ข่มเหงผู้อ่อนแอหรือผู้น้อย, ปลาช่องเดียวกัน หมายถึง คนที่อยู่ร่วมกันหรือเป็นพวกเดียวกัน, ปลาหมอตายเพราะปาก หมายถึง คนที่พูดพล่อยจนได้รับอันตราย, ฝากปลาอย่างไว้กับแมว หมายถึง ไว้วางใจคนที่ไม่ควรไว้วางใจ, ม้าดีดกะโหลก หมายถึง มีกิริยากระโดดกระเดกกลุกลนหรือไม่เรียบร้อย มักใช้กับผู้หญิง, เสือนอนกิน หมายถึง ได้รับผลประโยชน์โดยไม่ต้องลงมือทำงาน, สาวใส่ให้กากิน หมายถึง นำความลับใจของตนไปบอกผู้อื่น, หมาเห่าไปตองแห่ง หมายถึง พวกปากไว ไม่ทันรู้อะไรก็พูดไปก่อน, หมาหมู่ หมายถึง กลุ่มคนที่รวมทำร้ายคนคนเดียว (ข้อมูลอ้างอิงจาก หนังสือสารานุกรมสุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย. 2537)

จากข้อความข้างต้นนี้ผู้เขียนมีแนวคิดที่จะต่อยอดต่อจากโครงการเดิมหลังจากที่ได้ทดลองสูตรเนื้อดินปั้นนครชัยศรี ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น(ดินเหนียวนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม) ที่ปรับปรุงและเพิ่มคุณสมบัติของเนื้อดินให้เหมาะสมกับการนำไปใช้งาน จนได้สูตรเนื้อดินปั้นที่ดีและเหมาะสมกับการปั้นงานแล้วบวกกับการทดลองส่วนผสมน้ำยาเคลือบที่เหมาะสมกับเนื้อดินปั้นชนิดนี้มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ เพื่อแสดงออกถึงความ เป็นวิถีไทยโดยใช้การถ่ายทอดผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาภายใต้แนวคิดที่มาจากสุภาษิตไทยที่เกี่ยวกับสัตว์ โดยพิจารณาจากความหมายที่สอดคล้องกับสภาวะสภาพสังคมปัจจุบันมาใช้ในการนำเสนอ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผาโดยใช้เนื้อดินปั้นนครชัยศรีและน้ำยาเคลือบที่เหมาะสมเนื้อดินปั้นนครชัยศรีภายใต้แนวความคิดจากสุภาษิตไทยที่ใช้ชื่อสัตว์มาเกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้เขียนต้องการนำวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาภายใต้แนวความคิดจากสุภาษิตไทยที่ใช้ชื่อสัตว์มาเกี่ยวข้อง

โอกาส นุชนิยม

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 (152 - 162)

2. ผลงานการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชนต่อไปในอนาคต

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้ คือ

ขอบเขตด้านรูปแบบสุขภาพดีไทยที่เลือกมาใช้

ศึกษาสุขภาพดีไทยและคำพังเพยที่ใช้ชื่อสัตว์มาเกี่ยวข้อง เกิดจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ต่างๆขึ้น ทั้งทางดีและทางร้าย จนมีการนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ในเชิงสั่งสอนหรือเปรียบเทียบ สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา 20 ชุด ได้แก่ ไม้เห็นดินงู ภูเห็นนมไก่, กบในกะลาครอบ, กระจดีได้น้ำ, งูกินหาง, จระเข้ขวางคลอง, จับแพะชนแกะ, จับปูใส่กระดิ่ง, ช้างตายทั้งตัวเอาไปบัวมาปิด, ดินพอกหางหมู, นกสองหัว, น้ำมาปลาकिनมดน้ำลมตकिनปลา, ปลาใหญ่किनปลาเล็ก, ปลาช้องเดียวกัน, ปลาหมอตายเพราะปาก, ผักปลาย่างไว้กับแมว, ม้าดีดกะโหลก, เสือนอนกิน, สาวใส่ให้กากิน, หมาเห่าใบตองแห้ง, หมาห่มู

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ออกแบบ 2 มิติและ 3 มิติ

- 1 สูตรดินเหนียวนครชัยศรี
- 2 สูตรเคลือบ
- 3 รูปแบบงานปั้น

ตัวแปรตาม

รูปแบบผลงานตามแบบ

- 1 จุดหลอม
- 2 ลักษณะของพื้นผิวเคลือบ
- 3 รูปแบบผลงาน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้เขียนได้นำผลการวิจัยดินเมื่อปี 2557 โครงการพัฒนาส่วนผสมเนื้อดินปั้นจากแหล่งดินนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม เเผที่อุณหภูมิ 1200 องศาเซลเซียส ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ต้องการทดสอบคุณภาพของดินเหนียวนครชัยศรี ซึ่งเป็นแหล่งดินที่มีคุณภาพเหมาะกับการนำมาใช้ในการขึ้นรูปงานเครื่องปั้นดินเผา โดยมุ่งเป้าหมายของการวิจัยไปที่คุณลักษณะการนำมาใช้งานในการเรียน การสอนของสาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา ได้แก่ ความเหนียวที่เหมาะสมกับการขึ้นรูป, การดูดซึมน้ำ, สีหลังเผาที่อุณหภูมิ 1200 องศาเซลเซียส, การหดตัวเผาที่อุณหภูมิ 1200 องศาเซลเซียส

การวิจัยได้ทดลองพัฒนาส่วนผสมของเนื้อดินปั้นนครชัยศรีให้สามารถใช้ในการขึ้นรูปทางเทคนิค วิธีการเครื่องปั้นดินเผา ได้แก่ การบีบ การขด การขึ้นแบบแผ่นและปั้นหมุน จึงได้ทดลองเติมวัตถุดิบหินเขียวหนุมาน ดินขาวระนอง ดินเชื้อ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเนื้อดินปั้นให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยวิธีการคำนวณแบบสูตรตารางสี่เหลี่ยม จำนวนทั้งหมด 49 สูตร ผลจากการทดสอบได้ผลเป็นที่พอใจ 3 สูตร จึงทำการทดลองการขึ้นรูป ผลที่ได้คุณสมบัติของเนื้อดินแต่ละสูตรยังไม่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการขึ้นรูปแบบครอบคลุมทั้งหมดทุกเทคนิค จึงทำการทดลองซ้ำอีกครั้งด้วยวิธีการคำนวณแบบสูตรตารางสี่เหลี่ยม จำนวนทั้งหมด 8 สูตร โดยปรับ ลดและเพิ่มวัตถุดิบ

บางตัวลง ผลการทดสอบสูตรที่ 3 ได้ผลตามที่ต้องการ จึงทำการทดลองการขึ้นรูปอีกหลายครั้ง หลายๆ เทคนิค ก็ยังได้คุณสมบัติตามที่ต้องการ สามารถใช้ในการขึ้นรูปได้ดีทุกเทคนิคและทนไฟได้ถึง 1200 องศาเซลเซียส โดยมีส่วนผสมดังนี้ ดินเหนียวนครชัยศรีร้อยละ 50 , ดินขาวระนองร้อยละ 35 , ดินเชื้อร้อยละ 15

โอกาส นุชนิยม

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 (152 - 162)

ภาพที่ 1 : ผลการทดลองขึ้นรูปด้วยวิธี การบีบ การขด การขึ้นแบบแผ่นและปั้นหมุน (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

ผู้เขียนยังได้นำผลการวิจัยในปี 2558 โครงการทดลองส่วนผสมน้ำยาเคลือบกับสูตรเนื้อดินปั้นนครชัยศรี(ท่านา)การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยต้องการทดลองน้ำยาเคลือบที่สามารถนำไปใช้ได้กับเนื้อดินปั้นนครชัยศรี(ท่านา) ซึ่งมีอัตราส่วนที่สามารถทนไฟได้ถึง 1200 องศาเซลเซียส มีส่วนผสมดังนี้ ดินเหนียวนครชัยศรี 50 เปอร์เซ็นต์ ,ดินขาวระนอง 35 เปอร์เซ็นต์ ,ดินเชื้อ 15 เปอร์เซ็นต์ ผู้เขียนได้มุ่งเป้าหมายของการวิจัยไปที่ลักษณะของน้ำยาเคลือบที่มีจุดหลอมของน้ำยาเคลือบในอุณหภูมิ 1200 องศาเซลเซียส,ลักษณะพื้นผิวของน้ำยาเคลือบที่มีความใสและมีความทึบ,สีส้ม, การนำไปใช้ได้กับสูตรเนื้อดินปั้นนครชัยศรี(ท่านา),ตลอดจนเป็นการลดต้นทุนค่าใช้จ่าย เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน เมื่อได้ทดลองพัฒนาส่วนผสมของน้ำยาเคลือบให้สามารถนำไปใช้ได้กับสูตรเนื้อดินปั้นนครชัยศรี(ท่านา) ด้วยวิธีการทดลองเติมวัตถุดิบแร่หินฟันม้า,แบเรียม คาร์บอเนต,แมกนีเซียม ออกไซด์,ทัลคัม,ซิงค์ ออกไซด์,แคลเซียม คาร์บอเนต,ดินเหนียวนครชัยศรี ,แร่ควอทซ์,ซิลิกา,เซอร์โคเนียม,เฟอร์ริค ออกไซด์,คอปเปอร์ คาร์บอเนต,คอปเปอร์ ออกไซด์,โคบอลต์ ออกไซด์,แมงกานีส ไดออกไซด์,เซอร์โคเนียม ซิลิเกต,นิกเกิล ด้วยวิธีการคำนวณแบบสูตรตารางสามเหลี่ยมและตารางสี่เหลี่ยม จากการทดลองได้ผลเป็นที่ต้องการคือ ได้สูตรน้ำยาเคลือบที่มีความใสและสูตรน้ำยาเคลือบที่มีความทึบ

สูตรน้ำยาเคลือบใสสูตรตาราง 3 เหลี่ยม มีอัตราส่วนผสม ดังนี้หินฟันม้าร้อยละ 70, แมกนีเซียมออกไซด์ร้อยละ 10 ,ดินเหนียวนครชัยศรีร้อยละ 20

สูตรน้ำยาเคลือบทึบสูตรตาราง 4 เหลี่ยม หินฟันม้าร้อยละ 40,แบเรียมคาร์บอเนตร้อยละ 10, ซิงค์ออกไซด์ร้อยละ 10,ดินเหนียวนครชัยศรีร้อยละ 40

สูตรน้ำยาเคลือบทั้ง 2 สูตรนี้สามารถนำไปใช้กับสารให้สีและได้สีส้มเพิ่มอีกหลายสูตร

ภาพที่ 2 : ผลการทดลองน้ำยาเคลือบ (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

โอกาส นุชนิยม

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม–มิถุนายน 2561 (152 - 162)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดใช้เนื้อดินปั้นกับน้ำยาเคลือบที่มีส่วนผสมของดินเหนียวนครชัยศรี มาเป็นตัวแปรต้น และการนำความหมายของสุภาภิตไทยที่เกี่ยวกับสัตว์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผา มาเป็นตัวแปรตาม

ภาพที่ 3 : ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

สมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำเนื้อดินปั้นนครชัยศรีกับน้ำยาเคลือบมาสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผาสุภาภิตไทยได้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยนำเสนอเป็นขั้นตอนการดำเนินการโดยแบ่งขั้นตอนไว้ดังนี้

- ขั้นที่ 1. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นที่ 2. การเตรียมเนื้อดินปั้น, การทำน้ำเคลือบ
- ขั้นที่ 3. การร่างแบบ 2 มิติ, การขึ้นต้นแบบ 3 มิติและการเผาเคลือบ
- ขั้นที่ 5. การวิเคราะห์และประเมินผล

ผลการวิจัย

ผู้เขียนได้สรุปผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระและรูปแบบที่ต้องการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ จึงได้แบ่งส่วนขั้นตอนการทำงานดังนี้ การเตรียมเนื้อดินปั้น , การทำน้ำเคลือบ , การร่างแบบ 2 มิติ, การขึ้นต้นแบบ 3 มิติ , และการเผาเคลือบ

ภาพที่ 4 : ภาพแหล่งดินเหนียวนครชัยศรี(บริษัททรัพย์จิวราย)จังหวัดนครปฐม (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

โอกาส นุชนิยม

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 (152 - 162)

ขั้นตอนที่ 1 การนำดินที่ขุดมาทำการหมักในถังหมักดิน โดยการเติมน้ำให้ท่วมดิน ปล่อยให้ 1 วัน จากนั้นนำดินเข้าหม้อบดดินใช้เวลาในการปั่นประมาณ 5-8 ชม. เพื่อบดก้อนดินก้อนใหญ่ให้แตกตัวจนกลายเป็นน้ำดินที่ละเอียด นำวัตถุดิบมาชั่งตามสัดส่วน ดังนี้

1. ดินเหนียวนครชัยศรี ร้อยละ 50
2. ดินขาวระนอง ร้อยละ 35
3. ดินเชื้อ ร้อยละ 15

นำดินที่เตรียมไว้ทั้งหมดหมักในถังเอาผ้าชุบน้ำแล้วเอาถุงพลาสติกปิดคลุมไว้ ปิดฝาให้มิดชิดปล่อยให้ 2 อาทิตย์ เพื่อให้เนื้อดินมีความเหนียวเหมาะกับการขึ้นรูปชิ้นงาน

ภาพที่ 5 : ภาพการล้างดินกรองดินตากดินเพื่อเตรียมนำมาใช้ผสมเนื้อดินปั้น (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

ขั้นตอนต่อไป ได้ทำการทดลองน้ำยาเคลือบ ซึ่งได้กำหนดไว้ คือ เคลือบใสกับเคลือบทึบ มีสูตร ดังนี้

ผลการทดลองเคลือบใส			ผลการทดลองเคลือบทึบ		
หินฟันม้า	70	%	หินฟันม้า	40	%
แมกนีเซียมออกไซด์	10	%	แบเรียม คาร์บอนเนต	10	%
ดินเหนียวนครชัยศรี	10	%	ซิงค์ ออกไซด์	10	%
			ดินเหนียวนครชัยศรี	40	%
					

ภาพที่ 6 : เคลือบใสและเคลือบทึบ (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

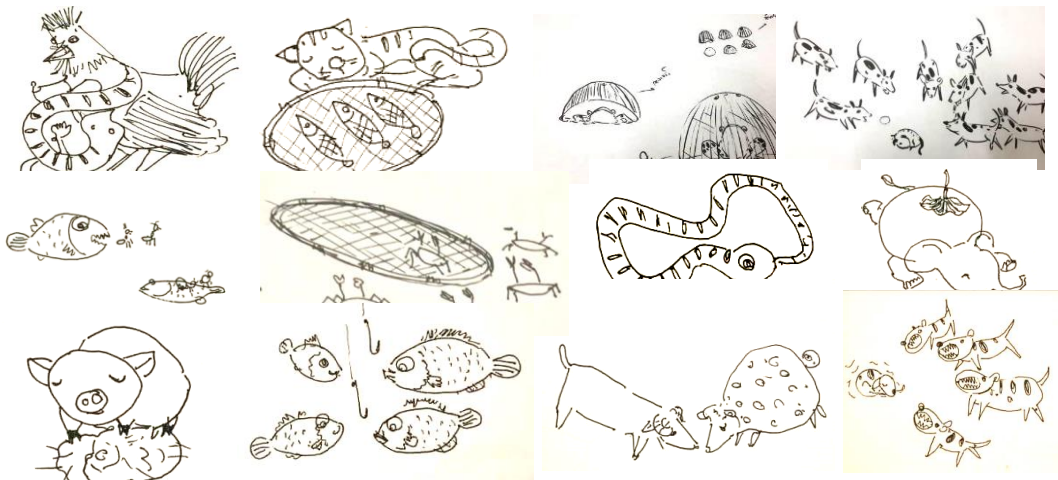
โอกาส นุชนิยม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 (152 - 162)

ผู้เขียนได้นำสูตรเคลือบใสและทึบเติมสารให้สีเพื่อให้เกิดสีที่หลากหลาย โดยใช้วิธีการเติมสารให้สีเข้าไปในสูตรเคลือบด้วยวิธีการเทียบสัดส่วนเป็นเปอร์เซ็นต์ เมื่อทราบสัดส่วนของสารให้สีแล้วจึงทำการทดลองผสม แล้วนำไปสู่ขั้นตอนการเผาต่อไป

ภาพที่ 7 : เคลือบใสและเคลือบทึบที่เติมสารให้สี (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

เมื่อเสร็จสิ้นผลการทดลองทั้งดินและน้ำเคลือบ ผู้เขียนจึงเริ่มศึกษาเนื้อหาความหมายของสุภาษิตไทยที่ได้กำหนดตั้งแต่ต้น วิเคราะห์แนวทางการออกแบบชิ้นงานให้สื่อสารออกมาตรงตามความหมายของสุภาษิตนั้น ผู้เขียนเริ่มออกแบบเป็น 2 มิติ เพื่อวางองค์ประกอบชิ้นงานก่อน ดังภาพ

ภาพที่ 8 : แบบร่าง 2 มิติ (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

โอกาส นุชนิยม
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 (152 - 162)

ภาพที่ 9 : แบบปั้น 3 มิติ (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

ขั้นตอนต่อไปผู้เขียนทดลองปั้นชิ้นงาน 3 มิติ เพื่อหาสัดส่วนและเนื้อหาความหมายของสุภาชิตนั้น ๆ อีทั้งยังเพิ่มเติมเรื่องราวละเอียดความสมจริงมากขึ้นตลอดจนเพิ่มความน่าสนใจในงานตามเอกลักษณ์ของผู้เขียน ดังภาพ

ในขณะที่ปั้นผู้เขียนได้เพิ่มอารมณ์ความสนุกเข้าไปในชิ้นงานด้วย โดยจัดจังหวะท่าทาง การแสดงออก ที่ดูแล้วมีความน่ารัก ขบขัน แต่แฝงด้วยคติคำสอนที่ต้องการให้นำไปประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ซึ่งหลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนการปั้นชิ้นงานแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการเคลือบชิ้นงานเพราะศาสตร์ทางด้านเครื่องเคลือบดินเผาทสรุปสุดท้ายต้องผ่านกระบวนการ การเผาเคลือบ ผู้เขียนได้กำหนดอุณหภูมิการเผาที่ 1200 องศาเซลเซียส จากนั้นจึงนำมาตกแต่งตามแบบที่ต้องการ

เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการต่างๆทางด้านเครื่องเคลือบดินเผาแล้ว ผู้เขียนไปตกแต่งและจัดวางองค์ประกอบของผลงานให้สมบูรณ์ตามเนื้อหาและความหมายของสุภาชิตไทยแต่ละชนิด ดังภาพ

ภาพที่ 10 : ใต้เห็นดินเหนียวเห็นแม่ไก่, ข้างกายทั้งตัวเข้าไปบัวบิต, น้ำมปลากินหมคน้ำลคมกินปลาปลายังเดียวกัน (ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน)

โอกาส นุชนิยม

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม–มิถุนายน 2561 (152 - 162)

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยชุดนี้ผู้เขียนได้ทดลองสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา หัวข้อ สุภาสิตไทยที่เกี่ยวกับสัตว์ โดยใช้เนื้อดินปั้นนครชัยศรี(ท่านา)กับน้ำยาเคลือบ)นำมาขึ้นชิ้นงานสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาครั้งนี้ได้ตามสูตรที่ได้ทำการทดลองจากข้อมูลเบื้องต้น ผู้เขียนได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากการตีความหมายของคำว่าสุภาสิตแต่ละชนิดออกมาในรูปแบบประติมากรรม 3 มิติ มองเห็นได้รอบด้าน รูปแบบและเนื้อหาผลงานแต่ละชิ้นจะสื่อแบบเรียบง่ายไม่ซับซ้อน เนื่องจากผู้เขียนต้องการให้ผู้ชมผลงานทั่วไปได้เข้าถึงรูปแบบเนื้อหาของสุภาสิตได้ง่ายขึ้น ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นกระบวนการเรียนรู้ประเภทสื่อการสอนได้ และในการทำงานวิจัยครั้งนี้ผู้เขียนมีข้อสรุปคือ เนื้อดินปั้นสามารถนำมาใช้ในการขึ้นรูปชิ้นงานได้ดีเพราะมีคุณสมบัติที่มีความเหนียวเหมาะกับการขึ้นรูป อีกทั้งน้ำยาเคลือบที่ผู้เขียนได้ทำการทดลองคุณสมบัติที่เหมาะสมกับเนื้อปั้นชนิดนี้ ยิ่งทำให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น จึงเป็นข้อพิสูจน์ได้ว่าเนื้อดินและน้ำยาเคลือบสูตรนี้สามารถนำมาใช้ในการทำงานเครื่องเคลือบดินเผาได้ตามกระบวนการที่ได้ทดลอง และเป็นทางเลือกใช้วัตถุดิบที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น ซึ่งถือว่าการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการทำงานเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ค้นพบ ได้สูตรเนื้อดินปั้นดินเหนียวนครชัยศรี ร้อยละ 50 ดินขาวระนองร้อยละ 35 ดินเชื้อร้อยละ 15 ที่สามารถนำมาใช้ในการปั้นชิ้นงานได้ดี สูตรเคลือบมีส่วนผสม หินฟันม้าร้อยละ 70 แมกนีเซียมออกไซด์ร้อยละ 10 ดินเหนียวนครชัยศรีร้อยละ 10 เมื่อนำผลการทดลองทั้งดินและเคลือบมาใช้กับผลงานที่ปั้นดินสูตรเนื้อดินปั้นนครชัยศรีทำให้เกิดผลงานเครื่องเคลือบดินเผาที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากแร่เหล็กที่ผสมในเนื้อดินส่งผลให้ดินและเคลือบมีจุดสีน้ำตาลเล็กๆ ส่วนเรื่องข้อระวังในการนำไปใช้งาน คือวิธีการเผาที่ต้องในระยะเวลาอันนานขึ้นเพื่อลดสภาวะการบวมของเนื้อดิน อันเป็นผลมาจากอินทรีสารที่ยังคงตกค้างทำให้เกิดฟองอากาศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้เขียนมีความต้องการจะ นำองค์ความรู้ทั้งหมดที่ได้ทำการศึกษาเผยแพร่ลงสู่ชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัย

บรรณานุกรม

กรองแก้ว ฉายภาวะธรรม. 2537. สารานุกรมภาษาิต คำพังเพย สำนวนไทย. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักพิมพ์ต้นธรรม.

โครงการวิจัยการพัฒนาดินเหนียวบ้านม่วงเจริญผล อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อการขึ้น รูปด้วยปั้นหมุน. 2552. วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ. 2552

โครงการวิจัยศึกษาค้นคว้าวิจัยเนื้อดินปั้นเครื่องเคลือบดินเผาจังหวัดสุพรรณบุรี. 2550. วิทยาลัยช่างวิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2550.

โครงการสืบสานมรดกวัฒนธรรมไทย. 2542. เครื่องปั้นดินเผา. กรุงเทพฯ: บริษัทสตาร์ปรีนซ์.

จอห์น ฮอว์. 2531. เครื่องปั้นดินเผาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ คราฟท์แมน.

โอกาส นุชนิยม

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม–มิถุนายน 2561 (152 - 162)

- ทวี พรหมพฤษ. 2523. วิชาเครื่องเคลือบดินเผาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ไพจิตร อังศิริวัฒน์. 2552. ตำหนิเซรามิกและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- _____. 2541. เนื้อดินเซรามิก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- _____. 2547. รวมสูตรเคลือบเซรามิกส์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- รัชนี้ ซอโสติกกุล. 2549. สำนวน ภาษิตและคำพังเพยของไทยที่นำสัตว์มาเปรียบ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 4. สำนักพิมพ์แอดทีฟ พรินท์.
- เวนิช สุวรรณโมลี. 2537. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ๓๖๕ ๒๐๑ เทคนิคการตกแต่ง. (อัด สำเนา)
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2550. เครื่องปั้นดินเผาและเครื่องเคลือบกับการพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของสยาม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- สุภาษิตและคำพังเพยสำหรับเด็กไทย. 2555. ฉะเชิงเทราฯ: พิมพ์ครั้งแรก. สำนักพิมพ์พีเอ็นเอ็นกรุป.
- อายุวัฒน์ สว่างผล. 2543. วัตถุดิบที่ใช้แพร่หลายในงานเซรามิกส์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อุดมพร อมรรธรรม. 2556. สำนวนไทยฉบับจัดหมวดหมู่. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งแรก. สำนักพิมพ์แสงดาว.

Bibliography in Thai

- Krongkaew Chaisapawathum. 1994. Thai proverbs encyclopedia. Bangkok: Thonthum.
- The development of clay at Banmuong jarurnhpol Sripajan Suphan Buri for throwing.2009.College of Fine Art Suphan Buri province Bunditpatanasilpa Institute.
- The Experimental Project of Clay Body Suphan Buri.2007.College of Fine Art Suphan Buri province Bunditpatanasilpa Institute.
- Thai Cultural heritage Preservation project. 1999. Pottery. Bangkok: Star print.
- John Shaw. 1988. Introducing Thai ceramics. Bangkok: Craftman.
- Thawee Prompruek. 1980. Introduction to Ceramics. Bangkok: Odient Store.
- Paichit Angsiriwat. 2009. Glaze defects and their solutions. Bangkok: Odient Store.
- Paichit Angsiriwat.. 1998. Ceramic clay bodies. Bangkok: Odient Store.
- Paichit Angsiriwat. 2004. Ceramic glaze formulas. Bangkok: Odient Store.
- Ratchanee Sawsodthikul. 2006. Thai animal idioms and proverbs. Bangkok: Active print.
- Venich Suwanmolee. 1994. Pottery decorating technique. Bangkok:
- Sujit Wongthes. 2007. Pottery with Economic and social development of Siam. Bangkok:
- Matichon.2012. Proverbs for Thai youth. Chachoengsao: PNN Group.
- Ayuwatana Sawangpol.2000. Raw Materials of Ceramics. Bangkok: Odient Store.
- Udomporn Armornthum. 2013. Thai proverbs. Bangkok: Saengdao.